

Ärende 8

LS 1201-0055 LS 1112-1617
LS 1203-0403 LS 1201-0164
LS 0810-0904 LS 1109-1253
LS 1203-0526 LS 1112-1730
LS 1109-1261 LS 1204-0563
LS 1109-1229 LS 1201-0191
LS 1204-0538 LS 1105-0705

Mål och budget för år 2013 och plan för åren 2014-2015 samt investeringsbudget för år 2013 och inriktningsnivåer för planåren 2014-2017

Vänsterpartiet föreslår landstingsstyrelsen *dels* föreslå landstingsfullmäktige besluta

Övergripande

- att* fastställa Vänsterpartiets förslag till mål och budget för Stockholms läns landsting för år 2013 samt flerårsberäkningar för åren 2014-2015,
- att* fastställa Vänsterpartiets förslag till resultatbudget, balansbudget och finansieringsbudget för år 2013 och planer för åren 2014-2015,
- att* fastställa Vänsterpartiets förslag till investeringsbudget för år 2013 med inriktningsnivåer för planåren 2014-2017,
- att* fastställa skattesatsen för Stockholms läns landsting för år 2013 till 12.35 kronor per skattekrona,
- att* fastställa Stockholms läns driftbudget för år 2013 enligt Vänsterpartiets förslag till landstingsbidrag och resultat- och avkastningskrav för respektive nämnd/styrelse och bolag,
- att* fastställa Vänsterpartiets förslag till taxor och avgifter för år 2013,
- att* uppdra åt landstingsstyrelsen att utforma tidsplan, tekniska anvisningar och de förutsättningar som behövs för att landstingsfullmäktige ska kunna fatta beslut om budget 2014 i juni 2013,

- att* uppdra åt nämnder, styrelser och bolagsstyrelser att till landstingsstyrelsen avlämna månadsrapporter, prognoser, tertialrapport, delårsrapport, årsbokslut, medarbetarrapporter, miljörapporter, årsredovisning och övriga erforderliga underlag till landstingets koncernbokslut och övrig uppföljning i enlighet med de anvisningar som landstingsstyrelsens förvaltning utfärdar på landstingsstyrelsens uppdrag,
- att* bemyndiga landstingsstyrelsen att göra justeringar av teknisk art avseende denna budget,
- att* bemyndiga landstingsstyrelsen att godkänna justeringar av fastslagen investeringsbudget under löpande budgetår för objekt för vilka genomförandebeslut är fattade,
- att* uppdra åt nämnder, styrelser och bolagsstyrelser att fatta beslut om investeringsbudget utifrån den av landstingsfullmäktige fastställda ramen samt i enlighet med budget 2013 och plan för åren 2014-2015 angivna förutsättningar för beredning av strategiska objekt,
- att* uppdra åt nämnder, styrelser och bolagsstyrelser att utforma sina respektive slutliga budgetar i enlighet med vad denna budget medger,
- att* uppdra åt nämnder, styrelser och bolagsstyrelser att senast den 1 oktober 2012 överlämna behandlad budget till landstingsstyrelsen i enlighet med de anvisningar som landstingsstyrelsens förvaltning utfärdar på landstingsstyrelsens uppdrag,
- att* uppdra åt landstingsstyrelsen att anmäla slutlig budget till landstingsfullmäktige vid fullmäktigesammanträdet den 4 december 2012,
- att* uppdra åt landstingsstyrelsen att genomföra en översyn av befintliga ekonomistyrningsbeslut med målet att utarbeta en samlad ekonomistyrningsstrategi för Stockholms läns landsting,
- att* anta ny ansvars- och beslutsordning avseende investeringar inom Stockholms läns landsting i enlighet med LS 1112-1730, bilaga 1 per 2012-05-09,
- att* uppdra åt landstingsstyrelsen, övriga nämnder, styrelser samt bolagsstyrelser att tillämpa ansvars- och beslutsordning avseende investeringar i enlighet med vad som framgår i LS 1112-1730,
- att* anta ändringar i landstingsfullmäktiges reglemente med allmänna bestämmelser för landstingsstyrelser och nämnder med anledning av

ny ansvars- och beslutsordning avseende investeringar i enlighet med vad som framgår i LS 1112-1730,

- att* uppdra åt landstingsstyrelsen att vid behov besluta om sådana ändringar eller tillägg till ansvars- och beslutsordningen avseende investeringar som inte är av principiell beskaffenhet eller annars större vikt i enlighet med vad som framgår i LS 1112-1730,
- att* uppdra åt landsstyrelsen att utarbeta tekniska anvisningar och mallar med koppling till föreslagen ansvars- och beslutsordning, LS 1112-1730,
- att* fastställa lägsta nivån till 100 miljoner kronor i total utgift för krav på specifikation av investeringsobjekt för tillämpning av ansvars- och beslutsordning avseende investeringar i enlighet med vad som framgår i LS 1112-1730,
- att* godkänna översyn av framtida investeringsutrymme i enlighet med vad som framgår i LS 1109-1261,
- att* uppdra åt landstingsstyrelsen att genomföra fortlöpande analys av investeringsutrymmet och vidta nödvändiga åtgärder,
- att* uppdra åt landstingstyrelsen att bevaka och följa upp omfattning och nivåer på statlig medfinansiering avseende såväl enskilda objekt som totalt,
- att* uppdra till landstingstyrelsen att genomföra en översyn av de kortsiktiga målens indikatorer,
- att* reservera medel för kostnadseffekter med koppling till Framtidsplan för hälso- och sjukvården inom ramen för Koncernfinansierings budget,
- att* genomföra en särskild satsning på FoUU motsvarande 25 miljoner kronor per år under 2013-2015 inom ramen för tilldelat landstingsbidrag till landstingsstyrelsen,
- att* genomföra en särskild innovationssatsning på Södertälje sjukhus och tillföra SLL innovation 3 miljoner kronor per år under 2013-2015 Hälso- och sjukvården,

Hälso- och sjukvården

- att* uppdra åt Hälso- och sjukvårdsnämnden att utreda vårdgarantins undanträngningseffekt,
- att* uppdra åt Landstingsstyrelsen att utreda förutsättningar och kostnader för att ersätta anställda inom vården för utebliven inkomst vid karensdag vid akutsjukhusen,
- att* uppdra åt Hälso- och sjukvårdsnämnden att utreda ett öppnande av ett närsjukhus i Skärholmen med migrationsinriktning,
- att* uppdra åt Hälso- och sjukvårdsnämnden att genomlysna den psykiatriska slutenvårdens behov av vårdplatser samt bemanning och dess vårdinnehåll,
- att* uppdra åt Hälso- och sjukvårdsnämnden att utreda kostnadsfri tandvård tom 21 år,
- att* uppdra åt Hälso- och sjukvårdsnämnden att utreda förutsättningarna för att hemsjukvården ska vara ett heldygnsuppdrag inom primärvården,
- att* uppdra åt Landstingsstyrelsen att ta fram en strategi för schemaläggning av all vårdpersonal,
- att* godkänna att styrelsen för Folk tandvården Stockholms län AB gör en justering av prislistan för vuxentandvård med +2,8 procent för år 2013,
- att* fastställa reviderade specifika ägardirektiv för Folk tandvården Stockholms län AB i enlighet med vad som framgår i LS 1203-0403,
- att* uppdra åt Landstingshuset i Stockholm AB att utse stämooombud med uppdrag att på bolagsstämman i Folk tandvården i Stockholms län AB rösta för antagande av specifika ägardirektiv enligt ovanstående,
- att* fastställa högkostnadsskyddet för besök i hälso- och sjukvården till 1100 kronor från och med den 1 juli 2012,
- att* genomföra en särskild satsning på rikssjukvård motsvarande 60 miljoner kronor per år under 2013-2015 inom ramen för tilldelat landstingsbidrag till hälso- och sjukvårdsnämnden, samt tillskjuta hälso- och sjukvårdsnämnden 60 miljoner kronor till 2012 års landstingsbidrag med anledning av ovan nämnda satsning på rikssjukvård som påbörjas redan 2012,

- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att i avtal med Karolinska sjukhuset inkludera utvecklingen av rikssjukvården i enlighet med ovanstående beslut,
- att* höja bidraget för peruker till barn till 6 000 kronor per år,
- att* fastställa avgift för balsamering av avlidna till 750 kronor exklusive moms från och med 1 juli 2012 och indexuppräknad denna årligen med Landstingsprisindex (LPIK), avrundat till hela tiotal kronor, med början 1 januari 2013,
- att* ändra namn på den mittersta geografiska sjukvårdsstyrelsen till Sjukvårdsstyrelse Stockholm Ekerö,
- att* godkänna att bolagsordningen för Stockholm Care AB ändras i enlighet med vad som framgår i LS 0810-0904,
- att* fastställa reviderade specifika ägardirektiv för Stockholm Care AB i enlighet med vad som framgår i LS 0810-090,
- att* uppdra åt Landstingshuset i Stockholm AB att utse stämooombud med uppdrag att på bolagsstämma i Stockholm Care AB rösta för ändring av bolagsordning samt antagande av specifika ägardirektiv enligt ovanstående beslut,

Framtidsplan för hälso- och sjukvården - första steget i genomförandet

- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att anpassa och utveckla alla vårdavtal för att stödja inriktningen i enlighet med Vänsterpartiets budgetförslag,
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utveckla den specialiserade sjukvården utanför akutsjukhusen och därvid utreda hur olika närsjukhus kan ges särskilda profiler och inriktningar i enlighet med Vänsterpartiets budgetförslag,
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utveckla den specialiserade sjukvården utanför akutsjukhusen och utreda hur våra akutsjukhus kan på bästa sätt flytta ut vården till närsjukhus i egen regi och med upprätthållande av vårdkedjor,
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utveckla ersättningssystem och hälsovalsmodeller för att stödja utvecklingen av sjukvården utanför akutsjukhusen i enlighet med Vänsterpartiets budgetförslag,

- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att tillsammans med Karolinska Institutet, andra berörda högskolor och universitet samt berörda vårdgivare utveckla inriktning och utformning av forskningen i nätverkssjukvården med beaktande av den omfattande utbyggnaden av sjukvården utanför akutsjukhusen i enlighet med Vänsterpartiets budgetförslag,
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att undersöka alternativa lösningar på lokaler för sjukhus,
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att inleda utbyggnad av geriatriska vårdplatser över länet i syfte att möta kommande behov och därvid beakta att geriatrisk vård vid Karolinska Huddinge samt Danderyd tills vidare ska behållas,
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att se över strukturen för rehabilitering,
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utifrån föreslagen inriktning utveckla uppdraget vid akutsjukhusens barnkliniker i enlighet med Vänsterpartiets budgetförslag,
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utifrån psykiatrins behov planera framtida och andra slutenvårdsenheter i enlighet med Vänsterpartiets budgetförslag,
- att* fastslå inriktningen av förändringar i vårdutbudet fram till år 2018 i enlighet med Vänsterpartiets budgetförslag,
- att* fastslå den föreslagna inriktningen av investeringar i lokaler och utrustning för hälso- och sjukvården som anges i den tioåriga investeringsplanen,
- att* uppdra åt landstingsstyrelsen att anpassa program för ny- och ombyggnad av Södersjukhuset,
- att* uppdra åt landstingsstyrelsen att anpassa program för ny- och ombyggnation av Danderyds sjukhus,
- att* återuppta programarbetet avseende ny- och ombyggnation av Södertälje Sjukhus,
- att* uppdra åt landstingsstyrelsen att anpassa program för ny- och ombyggnation av Södertälje Sjukhus till en total investeringskostnad på 1 200 miljoner kronor för bygginvesteringar samt därutöver tillkommande utrustningsinvesteringar,

- att* godkänna genomförandet av investeringen Södersjukhuset: Byggnad 25 - Ombyggnad till vårdavdelningar i enlighet med landstingsdirektörens förslag i Mål och budget 2013 och plan för åren 2014-2015 för totalt 133 miljoner kronor varav totalt 109 miljoner kronor beslutas ingå i investeringsbudget för 2013 med inriktning för planåren 2014-2017,
- att* uppdra åt landstingsstyrelsen att genomföra en förstudie för att flytta huvuddelen av den psykiatriska vården från S:t Göransområdet till Sabbatsbergs sjukhus,
- att* uppdra åt landstingsstyrelsen att vidareutveckla riskfördelningsmodellen för investeringar,
- att* uppdra åt landstingsstyrelsen att i budgetförslag för år 2014 återkomma till landstingsfullmäktige med detaljerade kalkyler över omstruktureringskostnader samt föreslå en finansieringsmodell för detta,
- att* uppdra åt landstingsstyrelsen att utforma riskhanteringsmetod, process, samt verktyg för effektiv riskhantering vid genomförandet av Framtidsplanen,
- att* uppdra åt landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden att fortsätta arbetet med utveckling av hälso- och sjukvården enligt Vänsterpartiets budgetförslag,

Kollektivtrafiken

- att* uppdra åt trafiknämnden att inleda förstudie avseende trådbuss i innerstan,
- att* avsätta medel för byggstart av Spårväg Syd, tunnelbana till Hagastaden/NK samt till projektering av tunnelbana till Nacka/Orminge i enlighet med Vänsterpartiets förslag till investeringsplan,
- att* godkänna genomförandet av investeringen Program tunnelbana Röda linje (LS 1201-0191), för totalt 12,6 miljarder kronor varav totalt 6 427 miljoner kronor beslutas ingå i investeringsbudget för 2013 med inriktning för planåren 2014-2017,
- att* uppdra till landstingsstyrelsen att återkomma till landstingsfullmäktige med ett bearbetat genomförandebeslut för Program Kistagrenen som innebär en lägre total investeringskostnad,

- att* uppdra till landstingsstyrelsen att återkomma till landstingsfullmäktige med ett nytt genomförandebeslut för Program Slussen,
- att* uppdra åt trafiknämnden att genomföra en utredning där internationella jämförelser görs vad gäller möjligheter till medfinansiering av önskvärda kollektivtrafikprojekt i enlighet med LS 1112-1617,
- att* godkänna att trafiknämnden uppdrar åt AB Storstockholms Lokaltrafik att tillsvidare stoppa den fortsatta planeringen av den nya Hornsbergsdepån i enlighet med LS 1203-0526,
- att* godkänna att trafiknämnden genom AB Storstockholms Lokaltrafik ingår köpeavtal samt andra dokument som är nödvändiga med anledning av lokalisering av bussinnerstadsdepån till Tomtebodavägen i Solna kommun i enlighet med LS 1203-0526,
- att* bifalla motion 2011:19 av Pia Ortiz-Venegas m.fl. om fri tilldelning av färdtjänstresor, LS 1105-0705,

Övrigt

- att* ändra kategoritillhörighet för fastigheten Säbyholm 5:1 i Upplands-Bro kommun från strategisk till marknadsfastighet i enlighet med vad som framgår i LS 1204-0538,
- att* uppdra åt landstingsstyrelsen att ansvara för planering av byggnader som har strategisk betydelse för NKS nya sjukhusområde,
- att* fastställa specifika ägardirektiv för Locum AB i enlighet med vad som framgår i LS 1201-0164 att gälla från den 1 juli 2012,
- att* utfärda instruktion till stämmoombudet att på bolagsstämman i Locum AB rösta för att ändringar i specifika ägardirektiv fastställs,
- att* uppdra åt landstingsstyrelsen att vidta de ändringar i rådande avtal och fullmakt mellan Stockholms läns landsting och Locum AB som bedöms erforderliga med anledning av ovanstående beslut,
- att* uppdra åt landstingsstyrelsen att inleda förhandlingar med Norrtälje kommun om att permanenta Tiohundraprojektet,
- att*

dels - under förutsättning av att landstingsfullmäktiges beslut - för egen del besluta

- att* uppdra åt landstingsdirektören att utarbeta tekniska anvisningar och mallar med koppling till föreslagen ansvars- och beslutsordning, LS 1112-1730,
- att* uppdra åt landstingsdirektören att utreda redovisningsansvaret och strategiska frågor med koppling till NKS-bygg i syfte att uppnå samordning inom förvaltningen,
- att* uppdra åt landstingsdirektören att genomföra nödvändiga åtgärder inom förvaltningen som stöd åt landstingsstyrelsens uppdrag avseende fastighetsstrategiska frågor i enlighet med vad som framgår i LS 1201-0164,
- att* uppdra åt landstingsdirektören att utarbeta anvisningar för arbetet med slutlig budget 2013,
- att* uppdra åt landstingsdirektören att genomföra fortlöpande analys av investeringsutrymmet och vidta nödvändiga åtgärder,
- att* uppdra åt landstingsdirektören att bevaka och följa upp omfattning och nivåer på medfinansiering avseende såväl enskilda objekt som totalt,
- att* uppdra åt landstingsdirektören att genomföra en översyn av de kortsiktiga målens indikatorer,

dels för egen del besluta

- att* godkänna att Nya Karolinska Solna, NKS, ska användas som namn på sjukhusbyggnationen under byggtiden samt att sjukhuset därefter benämns Karolinska Universitetssjukhuset Solna,
- att* behandla inkommet förslag från Stiftelsen för Konserthuset, som indikerar ett behov av ytterligare tillskjutna medel för genomförande av investeringar, i särskilt ärende,
- att* uppdra till landstingsdirektören att återkomma med en behovsprövad sammanställning av underhållsbehovet för Skärgårdsstiftelsens fastigheter 2014-2018.

För att vi ska få bästa möjliga behovsstyrda vård och trafik måste vi värna varje skattekrona. Våra skattepengar ska inte försvinna till privata bolag i skatteparadis eller slösas bort i byråkratiska upphandlingar av våra gemensamma sjukhus eller annan vårdverksamhet. Ingen ska få bedriva sjukvård med det primära målet att tjäna pengar, vinster ska återinvesteras i vården.

Vi ska ha den bästa möjliga vården oberoende av kön, inkomst eller bakgrund. Sjukvården ska vara tillgänglig för alla. Vi vill stärka patientens inflytande och möjlighet att ställa krav på vårdgivarna att de finns där de behövs. En jämställd och jämlik sjukvård fördelar resurserna efter behov och utgår från ett hälsofrämjande och förebyggande perspektiv. Endast så kan vi fortsätta att bygga solidarisk vård utifrån behov utan privata vinster. Riskkapitalbolagen som idag tar sig ett allt större utrymme i vården hör över huvud taget inte hemma här.

Våren 2012 drog ett löneuppror genom Sverige. Nyutexaminerade sjuksköterskor vägrade acceptera en lön under 24 000 kronor. Inte minst har det skapat rekryteringsproblem på våra stora akutsjukhus. Dessutom vet alla att det blir brist på såväl grundutbildade som specialistutbildade sjuksköterskor inom en snar framtid. Utan personal kan vi inte bedriva någon vård alls. Vänsterpartiet avsätter därför 150 miljoner för en lönestrategi utöver avtal.

Vård som inte behöver akutsjukhusens resurser ska flyttas ut från akutsjukhusen. Vi tror också att närsjukhus och specialistcentra är en bra idé. Men mycket av den vård som flyttas ut kommer att drivas i form av vårdval, vilket innebär att vården sköts av privata entreprenörer. Vi motsätter oss att omstruktureringen i praktiken innebär en fortsatt omfattande privatisering av vården.

Befolkningen i Stockholms län växer kraftigt med 30 000 – 40 000 invånare per år. Denna utveckling förväntas hålla i sig. Detta innebär en stor utmaning för planeringen av kollektivtrafiken, miljöarbetet och regionens utveckling. Stora investeringar behövs för att möta medborgarnas behov av en väl fungerande kollektivtrafik och sjukvård. Vi tillför därför kollektivtrafiken fyra miljarder, varav hälften är ett extra statsbidrag i Vänsterpartiets statliga budgetmotion, för att tidigarelägga byggstart av tre viktiga spårprojekt: Spårväg Syd med första etappen Älvsjö - Skärholmen – Flemingsberg, projektering av utbyggnad av tunnelbana till Nacka/Orminge, samt utbyggnad av tunnelbanan på sträckan Odenplan-Hagastaden/Nya Karolinska sjukhuset.

Klimat- och miljöfrågorna är viktiga för landstinget som var tidigt ute med både policyarbete och certifiering i miljöfrågor. Problemet med miljöarbetet här, liksom i övriga samhället, är att frågan om miljö- och klimat ofta ses som en separat fråga som får plats om den inte stör den övergripande frågan

- den om ekonomin. Vänsterpartiet ser inte miljön som en separat fråga utan menar att alla beslut ska innehålla en livscykelanalys med målet att inte överstiga resurserna för ett jordklot.

De senaste årens ideologiskt drivna privatiseringar av landstingets verksamheter har inte bara skapat ett demokratiskt underskott, synligt ibland annat Serafenskandalen där ingen ledande borgerlig politiker anser sig ha ett ansvar, utan även resulterat i en mycket ansträngd ekonomi. Detta syns bland annat på Karolinska Universitetssjukhuset som i maj månad larmade om att verksamheten blöder med en miljon kronor om dagen. Den lösning som vidtagits är att pressa personalen ytterligare. Det är inte rimligt, därför tillför vi 560 miljoner mer än alliansen till våra verksamheter, utöver investeringar.

I dag saknas ekonomiskt utrymme för nödvändiga satsningar på vård och trafikinfrastruktur. Med ett annat styre på alla nivåer hade ytterligare medel tillskjutits SLL och Stockholmsregionen för investeringar.

Vår grundinställning är att vård och trafik inte ska upphandlas utan i huvudsak drivas i egen regi, inte minst för att undvika resursslöseri i form av onödiga kostnader och byråkrati. I dag överklagas en mängd upphandlingar vilket leder till att juridiken tar över politiken. Det medför också att landstinget måste skapa en stor och byråkratisk överbyggnad för att kunna följa upp alla upphandlingar.

Den borgerliga majoriteten valde att upphandla S:t Görans sjukhus - den största upphandlingen i världen hittills av ett akutsjukhus. Det blev Capio - som ägs av tre riskkapitalbolag - som får driva sjukhuset i maximalt 13 år framöver. Vår linje har hela tiden varit att sjukhuset skulle återbördas till landstinget - det hade varit bättre och billigare, inte minst nu när hela sjukvården genomgår omfattande omstruktureringar.

När de borgerliga propagerar för en privatisering av vården målar de upp en vision av en innovativ småföretagarsektor. I själva verket är det de stora bolagen som tar över marknaden, främst riskkapitalbolag. Genom att tillåta riskkapitalbolag att driva sjukvård omfördelas skattepengar till privata förmögenheter. Lagstiftningen borde ändras så att överskott som görs inom offentligt finansierad verksamhet går tillbaka till verksamheten. En vårdgivares drivkraft ska vara långsiktig vårdutveckling, inte kortsiktigt vinstmaximering. Icke vinstsyftande företag utgör ett viktigt komplement till den landstingsdrivna vården och borde värnas.

Inga nya utförsäljningar ska ske av landstingets verksamheter. Danderyds sjukhus - som både Centerpartiet och Folkpartiet villprivatisera - ska förbli i offentlig regi. Det finns inga vetenskapliga belägg för att privatdriven vård är bättre eller billigare än offentligt driven, snarare tvärtom. Den specialistvård som ska flyttas från akutsjukhusen bör föras ut under ordnade

former och i vår egen regi, antingen under akutsjukhusens ansvar eller som ett uppdrag åt SLSO.

Vi justerar skatten med 25 öre till 12,35 kr vilket tillför landstingets verksamheter knappt 1,2 mdr mer än den borgerliga majoriteten 2013. Sjukvården ges därmed bättre möjligheter att genomföra satsningar för en mer rättvis och jämlik hälso- och sjukvård i hela länet. I motsats till den borgerliga majoriteten förespråkar vi en solidarisk finansiering med höjd skatt i stället för höjda avgifter. Det gynnar de sämst ställda och motverkar de växande klyftorna mellan hög- och låginkomsttagare. Det är mycket angeläget att landstinget gör en övergripande översyn av hur vårdens resurser fördelas, inte minst mot bakgrund av den omfattande privatisering som äger rum och som även inkluderar etableringsfrihet för privata vårdgivare.

För att öka tillgängligheten sänker vi taxorna inom både sjukvården och trafiken. En låg taxa är skapar förutsättningar för att fler ska kunna och vilja resa med SL, även de som har ett begränsat ekonomiskt utrymme. Vi sänker priset på 30-dagarskortet till 690kr, enhetstaxan återinförs och rabatt på förköpta biljetter ges. Fria resor för ungdomar t.o.m. 12 år i vuxens sällskap införs också alla veckans dagar, liksom en bonusrabatt som ger en gratis månad för trogna resenärer. Det senare medför inga extra kostnader, eftersom resandet kommer att öka.

Den extra avgiften för färdtjänstresor längre än tre mil slopas och en fri tilldelning av färdtjänstresor införs.

Avgiften för akut barnsjukvård tas bort och övriga patientavgifter återställs till 2011 års nivå.

Framtidsplan för hälso- och sjukvården

Vi har idag en stor och bitvis tungrodd och svårstyrd beställar- och utförarorganisation. Det är inte gratis att ha stora kunskapsintensiva upphandlingar, allt mer omfattande kvalitetskontroller och uppföljningar, allt mer omfattande verksamhetsregleringar. Det är en paradox att styrningen av verksamheterna i ett så kallat fritt vårdval blir allt skarpare och utrymme för geografiskt betingade särlösningar allt mindre. Det är en dyr organisation som ger väldigt lite valfrihet för brukarna i utbyte. I synnerhet som de privata utförarna går mot en allt större centralisering i stora vårdbolag.

Vänsterpartiet ifrågasätter också dagens organisation där politiken reduceras till beställare med många gånger minimal insyn i hur vården utförs och de problem som finns.

De vårdbolag som ägs av riskkapitalbolag har utöver landstingets strikta ekonomiska ramar ett ägardirektiv att verksamheten ska gå med vinst. Detta ägardirektiv brukar ligga på runt sex-åtta procent. Det är pengar som borde omsättas i verksamheten och det är fullkomligt obegripligt varför Sverige som ett av få länder i världen alls tillåter rena vinstuttag på skattefinansierade verksamheter. Vi anser att Stockholms läns landsting ska kräva av sina skattefinansierade producenter att alla medel går tillbaka till verksamheterna och att detta redovisas öppet. Sverige har en lång tradition av att offentlig verksamhet ska vara öppen och transparent för att undvika mygel och bestickning. Det är en tradition som nu sakta börjar undergrävas med inträdet av de stora riskkapitalbolagen som aktörer i skattefinansierade verksamheter. Dessa stora riskkapitalbolag är dessutom ett hot mot mindre vårdverksamheter, personalkooperativ och non-profitföretag.

Jämlikhet och jämställdhet

Vänsterpartiet anser att sjukvårdens övergripande målbild ska vara jämlikhet och jämställdhet. Med ett sådant tydligt fokus måste också vårdens ersättningssystem revideras. Idag är ersättningssystemen alltför efterfrågestyrande och har starka undanträngningseffekter. En jämlik och jämställd sjukvård måste fördela resurserna efter behov. Ersättningssystemet måste prioritera de med störst behov.

E-hälsa

Det saknas en problematisering av att patienten ska vara en aktör i sin egen vård med förutsättningar att ta ett ökat ansvar för sin hälsa. E-hälsa är i Framtidsplanen en viktig komponent i den framtida hälso- och sjukvården. Men de patienter som har störst behov av vården är också ofta de som saknar grundläggande förutsättningar för att vara en aktiv aktör. Det finns risk för att stora resurser läggs på yngre relativt friska personer, snarare än svårt sjuka med fler samtidiga diagnoser. Många olika verksamheter har också påpekat att särskilt de med stora vårdbehov kan ha svårt att vara aktörer i sin egen vård och att det finns en övertro på E-hälsans möjligheter.

Personalförsörjningen

En strategi för kompetensförsörjning kan inte bara handla om utbildning. Den måste också handla om arbetets attraktivitet och lönebildningen. Detta gäller framförallt sjuksköterskor och specialistsjuksköterskor. Det måste finnas en genomtänkt strategi för såväl ingångslöner som möjlighet till lönekarriär men också arbetstider och inflytande över arbetet. Att den politiska ledningen sitter och rullar tummarna i förhoppning att produktionen med sina besparingsbeting kommer att klara att attrahera medarbetare är att inte förstå det politiska ansvaret för personalförsörjningen.

Den absoluta majoriteten av landstingets personal inom vården är kvinnor. Därför måste även jämställdhetsperspektivet lyftas inom personalpolitiken. Inte minst ska landstinget ta fram en lönestrategi med tydligt

jämställdhetsperspektiv och med pengar avsatta i budget. Det finns även regionala aspekter som kollektivtrafikförsörjning och barnomsorg som behöver ses över i synnerhet för den personal som arbetar dygnet runt.

Närsjukhusen

Vård som inte behöver akutsjukhusens resurser ska flyttas ut från akutsjukhusen. Vänsterpartiet tror också att närsjukhus är en bra idé – därför utvecklades närsjukhusen under den rödgröna majoriteten. Dessa närsjukhus avlövdades sedan av den borgerliga majoriteten för att nu återuppstå. Men fortfarande är det oklart vad dessa närsjukhus ska innehålla, ja det är ju oklart vad Nya Karolinska ska innehålla!

Mycket av den vård som flyttas ut kommer att drivas i form av vårdval (dvs privatisering). Akutsjukhusen kommer inte att få delta i vårdvalen vilket betyder att en stor del av den vård som idag drivs på akutsjukhusen kommer att föras över till privata vårdbolag. Det innebär stor risk för parallella organisationer, och vårdgivare som främst ser till sin egen organisation, till exempel att Capio eller Aleris bygger upp sin egen vårdstruktur. Capio S:t Göran kommer ju till skillnad från övriga akutsjukhus att tillåtas skifta ut vård till egen verksamhet genom vårdvalet.

Risken är också stor för nya stuprör, på tvärs mot den utveckling av processarbete som idag sker på samtliga akutsjukhus, är uppenbar och äventyrar ett effektivt samarbete. Delade vårdkedjor innebär också flera risker ur ett patientsäkerhetsperspektiv, ambulanstransporter mellan vårdgivare är bara ett exempel. Fler vårdgivare kommer dessutom att ytterligare minska transparensen för patienten. Vem som har det övergripande ansvaret för patientens väg genom vården blir en knäckfråga i takt med ökat antal vårdgivare.

Det finns en risk att specialister väljer att arbeta utanför akutsjukhusen, i mer lätthanterliga specialistcentra och att akutsjukvården får svårt att upprätthålla jourlinjer. Ett sätt att möta den risken är rotationstjänstgöring. Det finns en komplikation i det alternativ som förespeglas med specialistcentra som drivs av olika privata vårdföretag, inte minst vad gäller frågor om bisyssla. Det skulle förenkla betydligt om dessa specialistcentra var organisatoriskt knutna till akutsjukhusen. Vänsterpartiet anser att akutsjukhusen ska få ett övergripande ansvar i uppbyggnaden av närsjukhus/specialistcentra.

Vårdcentralerna

Ersättningssystemet eller vårdvalsuppdraget måste förändras från husläkarmottagning till vårdcentral, från ett borgerligt vårdval till det Hälsoval som Vänsterpartiet står för. Det är dags att se vårdcentralerna som det nätverk av olika kompetenser som de egentligen är, och att det måste finnas utrymme för vårdcentralerna att profilera sig, till exempel mot olika diagnoser och funktionsnedsättningar.

Framtidsplan för hälso- och sjukvård handlar i stor utsträckning om att kompensera för effekter av Nya Karolinska. En meningsfull sjukvårdsplanering måste i betydligt högre grad utgå från basen, det vill säga primärvården och vårdbehoven. Vänsterpartiet vill lyfta primärvårdens primära funktion att arbeta ur ett folkhälsoperspektiv, nära befolkningen. Ett av de förslag vi lyfter i budget är hälsosamtal enligt den modell som används i Västernorrland.